

COMMISSIE VAN EERSTE AANLEG VOOR DE ERKENNING
EN DE BESCHERMING VAN DE TITEL VAN
BEROEPSJOURNALIST

Verslag van de activiteiten in 2012

Historiek

Bij Koninklijk Besluit van 26 maart 2012, verschenen in het Belgisch Staatsblad van 10 april 2012, werd de h. Wim Willems, hoofdredacteur van de VRT-Nieuwsdienst, benoemd tot plaatsvervangend lid van de Nederlandstalige kamer van de Erkenningscommissie, ter vervanging van de h. Siegfried Bracke, die in 2010 ontslag nam. De h. Willems zal het mandaat van de h. Bracke voltooien. In 2010 nam ook de h. Hans Maertens ontslag om professionele redenen. Hij werd niet vervangen. Drie bij Koninklijk Besluit van 6 mei 2009 aangestelde leden namen weliswaar geen ontslag, maar net zoals in 2011 woonden zij de vergaderingen niet meer bij.

(Voor de voorgaande jaren verwijzen we naar onze verslagen van 18 mei 2000, 10 mei 2001, 25 april 2002, 26 mei 2003, 24 mei 2004, 9 mei 2005, 3 april 2006, 29 mei 2007, 13 mei 2008, 30 maart 2009, 25 maart 2010, 13 april 2011 en 24 april 2012.)

Activiteiten

- De Nederlandstalige kamer van de Erkenningscommissie vergaderde in 2012 15 keer. In het begin van het jaar werden 3 extra vergaderingen ingelast tijdens dewelke uitsluitend aanvragen voor de hernieuwing van de persdocumenten werden behandeld. Deze vergaderingen duurden een ganse dag, net zoals nog 8 andere vergaderingen met ook nieuwe aanvragen. Verder waren er nog 3 gewone maandelijkse vergaderingen van telkens vier tot vijf uur. De commissie bracht ook een werkbezoek aan een productiehuis om na te gaan of de journalisten van sommige afdelingen (verder) in aanmerking komen voor de erkenning als beroepsjournalist.
- Tijdens de vergaderingen
 - werden 375 agendapunten behandeld, de activiteiten inzake de hernieuwing van de documenten niet meegerekend.
 - Er kwamen 178 nieuwe aanvragen tot erkenning als beroepsjournalist binnen. 14 dossiers 'in beraad' werden overgenomen van vorige jaren.
 - 13 kandidaten werden opgeroepen om de commissie bijkomende inlichtingen te verstrekken en hun kandidatuur te verdedigen.
 - 147 journalisten werden erkend.
 - 3 kandidaten trokken hun aanvraag in, ofwel na een brief van de commissie of na oproeping.
 - In 23 gevallen werd het dossier in beraad gehouden of de erkenning uitgesteld.
 - Er werden 8 kandidaten afgewezen.
 - Er werden 31 nieuwe T-kaarten (doorgangsbewijs voor technici, die bijstand verlenen aan beroepsjournalisten) toegekend.
 - Om de dossiers van de kandidaten doeltreffender te kunnen afhandelen, hanteert de commissie sinds 2010 een verjaringstermijn van zes maanden voor onvolledige

aanvragen of voor dossiers met vragen, indien de kandidaten niet reageren op oproepen van de commissie om de dossiers aan te vullen of te verduidelijken. In 2012 werd deze procedure niet toegepast.

- 16 kandidaten kregen van de commissie schriftelijk uitleg waarom zij niet in aanmerking kwamen voor de titel van beroepsjournalist. Deze schriftelijke procedure verhindert niet dat de betrokkenen steeds kunnen vragen gehoord te worden volgens de bepalingen van het KB van 16 oktober 1991.
- Om een duidelijker beeld te krijgen van de werking van de redacties, nodigde de commissie in de loop van het jaar drie hoofdredacteuren uit. Zij verstrekten de nodige inlichtingen over de diverse geledingen van hun bedrijf. Van de kant van de commissie werd telkens beklemtoond dat journalisten maar erkend kunnen worden als zij de bepalingen van de wet van 30 december 1963 volgen en dat ook de publicaties of zenders moeten beantwoorden aan bedoelde bepalingen.

- Het secretariaat van de Erkenningscommissie verhuisde in het najaar naar de nieuwe vestiging van de Vlaamse Vereniging van Journalisten (VVJ) in de Zennestraat, Brussel. De Erkenningscommissie behoudt evenwel haar zetel in de Résidence Palace, Wetstraat 155, Brussel, waar ook de vergaderingen van de commissie plaatsvinden.
- Tijdens de laatste vergadering van het jaar bracht de commissie hulde aan de h. Rudi De Ceuster, enkele dagen eerder overleden. Hij was van 1987 tot 1999 lid van de Nederlandstalige kamer van de commissie. In die periode was hij sinds 1991 voorzitter.

Publicaties

Zoals steeds publiceerde de Erkenningscommissie haar jaarverslag.

Telkens wanneer nodig, werd de website van de Nederlandstalige kamer van de Erkenningscommissie geactualiseerd.

Er waren geen andere publicaties.

Hernieuwing van de persdocumenten

Periode 2012-2016

De procedure voor de hernieuwing van de documenten voor de periode 2012-2016 werd in oktober 2010 opgestart.

De hernieuwing gaat steeds gepaard met een volledige controle van alle reeds erkende beroepsjournalisten. Zij worden individueel aangeschreven en de commissie gaat na of zij nog voldoen aan alle voorwaarden van de wet van 30 december 1963 om erkend te blijven als beroepsjournalist. De journalisten krijgen ook de kans om vrijwillig afstand te doen van hun erkenning, bijvoorbeeld na pensionering of nadat ze het beroep hebben verlaten.

Begin 2011 waren er 2711 door de Nederlandstalige kamer van de commissie erkende beroepsjournalisten. Om de dossiers van al deze journalisten te kunnen onderzoeken, waren er in 2011 al 7 bijkomende vergaderingen van een ganse dag nodig, die uitsluitend aan de hernieuwingen werden gewijd. In 2012 kwamen er nog 3 extra vergaderingen bij. Daarenboven werden in 2012, net zoals in 2011, 8 vergaderingen van een halve (4 uur) op een ganse dag gebracht.

Eind 2011 was de hernieuwingsoperatie voor een groot gedeelte achter de rug en was de erkenning verlengd van 1794 journalisten, die daardoor recht kregen op nieuwe persdocumenten voor de periode 2012-2016. In 2012 werden nog late aanvragen voor hernieuwing behandeld maar vooral omstreden erkenningen, die meer onderzoekswerk en discussie vergden.

Eind 2012 was de hernieuwing afgerond voor 2080 journalisten.

Het merendeel van de hernieuwingen gebeurde op basis van de documenten, die de commissie verzamelde bij de kandidaten zelf en eventueel - in het geval van de loontrekkenden - bij de werkgevers.

Bij ernstige twijfel paste de commissie de schriftelijke procedure toe waarbij de kandidaat werd gewezen op activiteiten, onverenigbaar met de erkenning of op de vaststelling dat onvoldoende journalistiek werk werd gepresteerd om te kunnen spreken van een hoofdberoep, steeds volgens de bepalingen van de wet van 30 december 1963. De kandidaten konden zich schriftelijk akkoord verklaren met de visie van de commissie en dan afstand doen van hun titel. Als ze niet akkoord waren, werden ze opgeroepen volgens de bepalingen van het KB van 16 oktober 1991.

Meer gedetailleerd, zag de toestand er eind 2012 als volgt uit:

- 100 eerder erkende journalisten deden afstand van de titel, ofwel spontaan na een eerste brief van de commissie (69) of na de schriftelijke procedure (31).

- 108 journalisten werden opgeroepen om hun aanvraag te verdedigen; 59 in 2011 en 49 in 2012.

- 42 erkenningen werden, na oproeping, ingetrokken; 18 in 2011 en 24 in 2012.

8 journalisten tekenden beroep aan tegen hun afwijzing in eerste aanleg.

De Commissie van Beroep begon met de behandeling van deze dossiers in 2012. De uitspraken worden verwacht in 2013.

- 102 aanvragen tot verlenging van de erkenning bleven in beraad omdat de ingediende dossiers onvolledig waren.

De hernieuwingsoperatie zal ook in 2013 nog een grote inzet vergen van de commissie en haar secretariaat vermits eind 2012 nog 361 journalisten hun aanvraag tot hernieuwing moesten indienen.

Namens de Nederlandstalige kamer van de Commissie van Eerste Aanleg voor de Erkenning en de Bescherming van de Titel van Beroepsjournalist,

Raymond De Craecker
voorzitter
23 april 2012